

**MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:**

<b>VERSENYBEN TÜRTÉNELMI KÉPESLAPOK</b>	<b>3. oldal</b>
<b>FŐSZEREPLŐ AZ ÉPÍTÉSZ BERETTYÓÚJFALUI MOZAIK</b>	<b>4. oldal</b>
<b>LÉPÉSKÉNYSZERBEN A KÖZMŰVELŐDÉS</b>	<b>5. oldal</b>

**KISZ KB VÖRÖS VÁNDORZÁSZLÓ**

## Ifjúsági gyűlés a MEZŐGÉP Vállalatnál

Az elmúlt öt év alatt rendkívül gyorsan, 34 százalékról 87 százalékra fejlődött a KISZ szervezetsége a MEZŐGÉP Vállalatnál Debrecenben. A szervezetszervezésben bekövetkezett növekedés mutatja a KISZ-munkában elért minőségi változást. Emellett a fiataloknak és a 250 tagú KISZ-szervezetnek igen jelentős a gazdasági munkában való részvétele is. Komoly eredményeket ért el a védnökségek vállalásában, vagy teljesítményű gépek határidő előtti üzembe helyezésében, a szerszámgyártás programozásában. Az exportra szánt Mobitox-Super csavazógepeket is határidőre, kifogástalan minőségben gyártották le. Mintegy 90 százalékos a fiatalok részvétele az esetenként megszervezett kommunista műszakokon, a KISZ-alapszervezetek folyamatosan segítik a hasznos hulladékokat, s ezzel hozzájárulnak az értékek megmentéséhez, a környezet védelméhez.



Csontos János átadja a KISZ KB Vörös Vándorzászlaját Sári Antalnak, a KISZ-bizottság titkárnak

Hosszasan lehetne megemlíteni azokat a tetteket, amelyek a MEZŐGÉP Vállalat KISZ-szervezetének tevékenységét fémjelzik, s amelyek eredményeként a vállalati KISZ-bizottság ez évben elnyerte a KISZ Központi Bizottságának Vörös Vándorzászlaját. A magas kitüntetés átadása szerdán délután ifjúsági gyűlésen történt meg a vállalat debreceni - Szoboszlói úti - központjában.

Az ifjúsági gyűlésen részt vettek a párt-, állami és társadalmi szervek képviselői, a vállalat gazdasági és politi-

kai vezetői is. Az ifjúsági gyűlés a Liszt Ferenc téri Gimnázium KISZ-szervezetének rövid, hangulatos programjával kezdődött, majd Tóth István, a vállalati KISZ-bizottság egykori, alapító titkára mondott ünnepi beszédet, méltatva a forradalmi ifjúsági napok nagy tavaszi sorsforduló jelentőségét, a gyár ifjúkommunistáinak eredményeit.

A KISZ Központi Bizottságának Vörös Vándorzászlaját Csontos János, a megyei KISZ-bizottság titkára adta át. A magas kitüntetésért Sári Antal, a vállalat KISZ-bizottság titkára mondott kö-

szönetet. Az ünnepség további részében kitüntetéseket és jutalmakat kaptak a gyár jelenlévő ifjúkommunistái és kollektívái. A KISZ KB Dicsőséges Oklevelét kapta a 3. számú alapszervezet. Aranykoszorús KISZ-jelvényt kapott Tóth Ferencné KISZ-bizottsági tag. A KISZ Központi Bizottság Dicsőséges Oklevelét kapta egyéni munkájáért két KISZ-alapszervezet titkár. Kiváló Munkáért, kitüntetés is kettő. Kiváló Ifjú Szakember kitüntetés három kaptak. A Szakma Ifjú Mestere kitüntetésben részesült még három fiatal szakember.

## A TSZKER forgalma 1,7 milliárd forint

### TANÁCSULÉS DEBRECENBEN

A Termelőszövetkezetek Értékesítő, Beszerző és Szolgáltató Közös Vállalat rész-igazgató tanácsulást tartott Debrecenben, az Aranybika konferenciateremben.

Bíró István, a TSZKER Hajdú-Bihar megyei területi központjának elnöke köszöntötte a tagszövetkezetek képviselőit, valamint Zagya Istvánt, a megyei pártbizottság munkatársát, Czékány Imrét, a megyei tsz-szervezet titkárhelyettesét.

Orosz János, a területi központ igazgatója fűzött szóbeli kiegészítést az elmúlt esztendőben végzett munkákhoz, elért eredményekhez, majd ismertette az 1985. esztendő legfontosabb célkitűzéseit.

A közigazgatási, pénzügyi és időjárás nehézségek ellenére a TSZKER területi központja az elmúlt esztendőben 1,7 milliárd forint ipari termelést, szolgáltatást és áruforgalmat ért el, 137 millió forinttal többet, mint az előző évben. Az áru beszerzésében, értékesítésében

és szolgáltatásban való részvétel mellett új ágazatokat is munkába állítottak, elsősorban Berettyóújfaluban. Megkezdtek a dréncsőgyártást, s ennek részeként közlelésen pvc-porkeverő üzem kezdte meg működését.

Az idei esztendő főbb tenivalóinak ismertetése során Orosz János kiemelte: a mezőgazdasági termények és termékek forgalmazásánál többek között 5200 vagon kukoricát, 80 vagon aprómagot, 10 vagon babot, 20 vagon mákot, valamint egyéb más termény értékesítését tervezik ebben az esztendőben. A szükséges tápellátás érdekében több mint 200 vagon premix takarmánykiegészítőt beszerzését vették tervébe. Szerepel a programban 520 vagon zöldszéféle és 800 vagon burgonya felvásárlása is. A jármű-és gépforgalmazásán belül a többféle típusból 500 különböző gépjárművet és 200 erő- és munkagép értékesítést irányoztak elő. Az idei műtrágya-beszerzési terve a megyei TSZKER-nek meghaladja az 52 ezer tonnát

hatóanyagban. Ez a mennyiség a különböző gyáraknál le van kötve. Növényvédőszerből 862 tonna eladásával számolnak.

Továbbfejlesztik ebben az esztendőben a berettyóújfalui üzemet. A program szerint az év második felében megkezdik a bálázsinggyártást is.

A TSZKER megyei területi központjának igazgatója aláhúzza: a vállalkozás alapvető céljának és feladatának tartják ebben az esztendőben is az alapító taggazdaságok igényeinek a lehető legjobb kielégítését.

Radnóti Huba az országos központ eredményeiről és terveiről adott tájékoztatást. A vitában részt vett szövetkezeti vezetők azt kérték: a korábbi évek gyakorlata, a szövetkezetek érdekében végzett munka mellett keressék azokat a módokat és lehetőségeket, amelyekkel a kifizető célok jobban és eredményesebben megvalósíthatók.

Bíró István zárszavával fejeződött be a tanácskozás.

## Emlékezés a nagy tavaszi sorsfordulókra

### Kitüntetési ünnepség a megyei KISZ-bizottságon

Szerdán, március 20-án Debrecenben, a megyei KISZ-bizottság székházában kitüntetési ünnepséget rendeztek a forradalmi ifjúsági napok lakalmából. A megjelentek, köztük Kepecs Gábor, a KISZ Központi Bizottsága osztályvezető-helyettesét Bényei Sándor, a megyei KISZ-bizottság munkatársa köszöntötte, majd megemlékezett tavaszi ünnepeinkről.

Ezt követően Koósne Török Erzsébet, a megyei KISZ-bizottság első titkára kitüntetéseket adott át. Ifjúságért Erdemérem kitüntetésben részesült dr. Kovács György, a hajdúböszörményi Óvónőképző Intézet igazgatója, Káposztás István, a TIGAZ hajdúszoboszlói üzemenek anyagellátási osztályvezetője, dr. Nagy Gábor, a Debreceni Tartósítási Ipari Kombinát vezérigazgatója, dr. Béres András, a Hajdú-Bihar megyei Levéltár főmunkatársa és dr. Karmazsin László, a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora.

KISZ Erdemérem kitüntetés kaptak: Ajtai Istvánné, a püspökladányi Haladás ÁFÉSZ bolti eladója (kitüntetését Budapest, központi ünnepségen veszi át), Balázs Tihamér, a Nagyhegyesi Általános Iskola tanára, Fazekas Zoltán, a RICO Kötszerművek hajdúböszörményi gyáregységének művezetője, Fekete János, a MÁV Jarműjavító Üzem KISZ-bizottságának titkára, Méhes Zoltán, a Konfekció és Szövőipari Vállalat Komádi Kenderfonógyárának üzemigazgatósági előadója, Póser István, a TUNGSRAM Rt. hajdúnánási alkatrészgyárának főmunkatársa, Tolnai Attila, a

MAV-igazgatóság személyzeti és munkaügyi osztályának ügyintézője (kitüntetését vállalati ünnepségen veszi át), Turcsányi János, a 108. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet tanára és Turóczy Barnabás, a létavérsi Irinyi Művelődési Ház igazgatója.

Gyemekekért Erdemérem kitüntetésben részesült Pataki Béla, a vámospécsi általános Iskola igazgatója.

Üttörővezető Erdeméremet kaptak: Soly mosi László, a debreceni Margit téri 1. számú Általános Iskola rajvezetője, Baráth Tiborné, a debreceni Fazekas Mihály Általános Iskola rajvezetője, Tivadar Andorné, a monostorpályi általános iskola kisdobos rajvezetője, Sárosi Károly, a püspökladányi általános iskola rajvezetője, R. Fehér Csaba, a megyei úttörőelnökség tömegsport szakbizottságának vezetője, Lipták Lászlóné, a komádi 1. számú Általános Iskola napközis nevelője, rajvezető, Bábás Valéria a hajdúszoboszlói Gönczy Pál Általános Iskola tanára és Rápolti Józsefné, a derecskei József Attila Általános Iskola tanára.

Kiváló Ifjúsági Vezető Érmeket heten, Kiváló Üttörővezető Érmeket hatan, aranykoszorús KISZ-jelvényt tizenötven vettek át. Egy kiváló dolgozó és öt kiváló ifjúvezető kitüntetését, nyolc KISZ Központi Bizottság Dicsőséges Oklevelét adták át, valamint egy a Magyar Üttörők Szövetsége Dicsőséges Oklevelét.

Egy KISZ-alapszervezet Kiváló KISZ-szervezet zászlót kapott, három alapszervezet pedig a KISZ KB Dicsőséges Oklevelét.

### Elegendő mennyiség, hiányos választék

## Körkép a műtrágyaellátásról

Megakasztotta megyénkben az időjárás a tavaszi munkák egyik legfontosabbját, a fejtárgyázást. A föld fagy még nem engedett fel teljes mélységben, s így olvadáskor nem tudott leszállítani a hó. A táblák sárosak, erőgépekkel aligha lenet rájuk menni. Nincsenek jobb helyzetben a repülőgépek sem. A gépmadár még csak fel is tudna szállni, de a kiszolgáló gépek úgy összevágják a repülőteret, hogy néhány szórás után abba kellene hagyni a munkát. Most csak egyetlen lehetőség van, várni, míg a föld szárazabb lesz.

Ez a kis szünet, ha a műtrágyák oldaláról nézzük, még hasznos is. Nem a műtrágyák mennyiségével van gond, a mázsás igényeket ugyanis ki tudja elégíteni az AGROKER és a TSZKER, hanem a választékukkal. Az AGROKER a nitrogén hiányát (agronit 28 száza-



Folyamatosan szállítják a kevert, összetett műtrágyákat

lek, ammonitrat 34 százalék) említette fel, amikor a megyei forgalmazóktól érdeklődtünk. Helyettük a 46,3 százalékos szovjet karbami-

dot ajánlották, igaz, ezt magas hatóanyag-tartalma miatt sokkal nagyobb hozzáértéssel, figyelemmel kell kezelni, mint az előbbieket. Foszfór-műtrágyákból, kálicsból nincs hiány.

A TSZKER a tavalyi megrendelések alapján a műtrágyák 75-80 százalékát adta ki a szövetkezeteknek. Azok a tsz-ek, amelyek raktározni tudták, már tavaly megkapták a fejtárgyázáshoz való nitrogéneket. Megítélésük szerint e hónap végére minden gazdálkodónak le szállítják az erre az időre kért műtrágyamennyiséget.

A nitrogén-műtrágyák hiánya abból adódik, hogy a gyártók az elmúlt hónapok energiaintségében nem tudták előállítani azt a mennyiséget, amire az első negyedéves szükség lett volna. A lemaradást csak éves szinten tudják pótolni.

Egét gond egyelőre sehol nincs a megyében. Remélhető, mondják az illetékesek, a jövőben a szállítások ütemezése is megfelelő lesz.



Növényvédő szer érkezett

(Fotó: Iklódy János)



## VERSENYBEN

### ABC-áruház – társadalmi munkában

A XIII. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére hirdett munkaverseny eredményeiről érkezőleg a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságban. Fazekas Dezső és Fedics Alfonz közösen tájékoztattak a vállalkozásról és a teljesítményekről — jeleül annak, hogy az állami gazdaságban nem lehet éles határokat húzni a rendszeresen, évről évre szervezett munkaverseny és az ünnepi alkalmakra kiírt akciók között. Fazekas Dezső ugyanis a folyamatosan dolgozó munkaverseny-bizottság titkára, míg Fedics Alfonz társadalmi megbízatása csak időleges: ő a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny lebonyolítására szervezett bizottság elnöke.

A Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság 1100 dolgozója közül 900 tagja a 25 szocialista brigád valamelyikének. A kollektívák minden év áprilisában állítják össze vállalásait, majd a következő év márciusában végzik el az önértékelést — támpontot nyújtva ezzel a díjakat odaítélőnek. A múlt esztendőben kibővítették a felajánlások szokásos listáját, hogy a munkahelyi teljesítmények növelésével és társadalmi munkájukkal egyaránt hozzájáruljanak a kongresszus és a felszabadulási évforduló méltó ünnepléséhez.

Fedics Alfonz elővesz néhány vállalási pontot arról mond példát. Az egyik növénytermesztő brigád kombájnosai arra vállalkoztak, hogy a betakarításkor nem halladjon meg a 2 százalékos a szemvesztés (Megkérdeztem: ez igen jó teljesítménynek számít, s a kombájnosok el is érték a maguk elé kitűzött célt.) Ugyanez a brigád vállalta azt is, hogy az aratás után egy hónapon belül elhordja a szalmát a tarlóról (a mezőgazdaságban járatosak tudják: ez se könnyűen felejtendő). Mindemellett a takarmányellátás javítása érdekében kukoricaszárból és nedves répaszeletből ocsós takarmányt állítottak elő, igazodva ezzel ahhoz az állami gazdasági szemlélethez, amely szerint a termőterület minél kisebb részét foglalják le takarmánytermesztésre, meg-hagyva így a nagyobb részt a jó nyereséget hozó árnövényeknek.

Másik példa, az állattenyésztésből. A tejtermelés mennyiségi növelésén túl az érdekeltek brigádok elvállalták, hogy eleget tesznek az állomány bevezetett átvételi rend (bakteriológiai vizsálat) követelményeinek. Az első osztályú tej 70 százalékos arányát fejték — a vezetők erős kétkedésre közelejttek. A brigádok dícséretére legyem mondván, hogy az év végi összesítés 73 százalék

első osztályú arányt mutatott, a legjobbat mindazon gazdaságok közül, amelyek a debreceni tejüzemnek szállítják a tejet.

A kongresszusi munkaverseny fontos „tartozéka” volt Hajdúszoboszlón a gazdasági eredmények növelése mellett a társadalmi munkában való részvétel is. Nem soroljuk fel mindazt, amit az értékelők ebben a rovatban a brigádok javára elkönyvelhettek, csak két dolgot említünk. Az állami gazdaság ABC-áruház építésébe fogott a Lenin út és a Tessedik út sarkán. Már eddig is sok társadalmi munkát végeztek itt a gazdaság brigádjai, de a kongresszusi munkaverseny jó alkalmat adott az önként vállalt munkaórák számának gyarapítására. A városi fürdőben új medence épül — az állami gazdaság vállalta a sok száz köbméternyi föld kitermelését, elszállítását, de még az építéshez szükséges faszekereteket odaszállítást is.

Ha már a munkaversenyről beszélünk, nem hagyhatjuk szó nélkül az önelmszámoló egységek vetélkedését. A munkaverseny-bizottság első hallásra talán bojvolultnak tetsző, de a minél tárgyilagosabb értékelést szolgáló követelményrendszer dolgozott ki. Számba vették egyebek között a versenyben indult tizenkét egység által megtermelt nyereség nagyságát, a hatékonysági mutató alakulását, a balesetek számának csökkenését vagy növekedését — és még sok minden egyebet, ami tükrözi egy-egy terület tevékenységét. Érdekes megjegyezni, hogy eredeti szándék szerint a fegyelmi helyzet is számított volna az értékeléskor. Időközben viszont azt tapasztalták, hogy az egységek a vétségek megelőzése, a fegyelmegszilárdítása helyett inkább törekedtek a ballépések eltűntetésére. A következőkben: törölték ezt a pontot a követelmények közül.

A konkrét vállalkozások és a szinte maradtalan teljesítések felsorakoztatása után a munkaverseny felelősei meg hozzátesszik az elmondottakhoz: a kisebb és nagyobb kollektívák vállalkozó kedvét jól tükrözi az állami gazdaság tavalyi eredménye. Az, hogy valamennyi önelmszámoló egység nagyobb jövedelmet hozott a közös kasszába, mint amekkorát a tervek előírtak: az, hogy 2761 hektáron átlagosan 95 és fél mázsát termelt a kukorica. 1327 hektáron pedig 74 mázsánál is többet a búza; s például az is, hogy az 1300 keresztzett holstein-fríz tehén egyenként 6327 liter tejet adott — összességében a legtöbbet a tejtermelő állami gazdaságok között.

G. L.

## TÖRTÉNELMI KÉPESLAPOK

### 40 év Debrecen két vize

„Debrecennek van egy vize — kezdődik a népdal, ma — kicsit kifordítva az eredeti szándékot — azt mondhatjuk, hogy a város két (vívízforrással rendelkezik. Az első, a régebbi, a Debrecen alatt húzóódó talajrétegekből nyert igen jó minőségű vizet jelent. A városiakok nagyobbik része bizonyára meg emlékszik ennek kiváló ízére, egyenletes homersékletére, tisztaságára, hisz egészen a hetvenes évek második feléig ilyen víz folyt csapjainkból.

A város növekedésének, s különösen az ipar fejlődésének következtében azonban a naponta mintegy hatvanöt ezer köbméternyi — ebből 45 ezer köbméter ke-

rült a hálózatba — nem bizonyult elegendőnek, ezért kellett megépíteni a Keleti-főcsatornán a vízkivételi mű-  
első ütemét.

„A nagyarányú fogyasztás növekedése jelentősen csökkentette a jelenlegi vízadó réteg szintjét, ezért a további igényeket csak a felszíni víz behozatalával lehet kielégíteni. A Keleti-főcsatorna felszíni vízkivételi mű-napi 20 ezer köbméter víztermeléssel segíti a növekvő igények kielégítését” — írja a Hajdú-Bihar településeinek fejlődése 1971—1975 című kiadvány.

Azt nem mondhatjuk, hogy a csatornából nyert víz „élvezeti” értéke elérné vagy akárcsak megközelítene a

rétgvizét. Mindenesetre azáltal, hogy keverik a két forrásból nyert ivóvizet, a hálózatba kerülő víz minősége kielégítő maradt. Bizonyos viták is folytak arról, hogy vajon a város alatti rétegek nem lesznek-e képesek mégis — a korábbi vélekedésekkel ellentétben — hosszú ideig és kellő mennyiségben jó minőségű vizet biztosítani a város számára.

A város fogyasztása egyébként valóban rohamosan növekedett, különösen az utóbbi tizenöt esztendőben. 1945-ben még a nyolcezer köbmétert sem érte el a napi fogyasztás, 1970-ben meghaladta a harminckétezeret. Ma pedig a csúcsfogyasztás a hetvenes átlaghoz képest körülbelül háromszoros, az 1975. évinek pedig közel a duplája. Az adatok fényében különösen kitűnik, hogy a város szakmai vezetőinek és illetékes vállalkozóinak komoly erőfeszítéseket kellett tenniük, hogy Debrecenben ne legyen még a legmelegebb nyári napokon sem komoly vízhiány. (A jószai városrészt kivételével ezt sikerült is elérni az elmúlt években.)

Ismerünk olyan elképzeléseket — ez a városépítési koncepcióról rendezett Naplót-vitában is felszínre került —, amely újabb minőségi változást javasol a város egyébként jónak mondható vízellátásában. E szerint az ipari fogyasztók jó részére olyan hálózatot építenének, amelyben valóban nem ivóvíz minőségű, s így jóval olcsóbban előállítható vizet kapnának. A jó ízű, s drágán kitermelt ivóvíz pedig csak a lakossági igények kielégítését szolgálja. Képünk a város második víztornyát ábrázolja a Doboz lakótelep építéskor, a hatvanas évek elején. (Köszeghy György felvétele)

1. sz. j.



Vári Sándor szakfelügyelő eredményt, három szakdíjat. Ezek: Fazekas Altalá-köre (vezetőné), a püspöki Altalános (Szabó László) Debreceni MÁV-alköre (Voith

## És a másik?

Ismerek egy idős parasztembert. Okos, jó gazda volt világleletében, egy időben tsz-elnök is, mostanában pedig népfrontaktivistaként buzgalkodik. Ha falubéli kortársaival róla beszélgetek, két dolgot hamarosan megemlítenek. Az egyik, hogy még a háború előtt meglehetősen fűtött „gépen” keltette a csirkét, a másik pedig, hogy képviselőjelölt volt. Jó felérvázzal ez előtt valamelyik mérsékeltlibb irányzatú polgári párt felvette a jelöltjei közé. Az akkori választási rendszer ismeretében aligha képzelhető, hogy indításhoz a siker legkisebb reménye is fűződött, valószínűbb, néhány falusi voksot remélt a párt, ha listáján egy köztisztviselő áll a közpparaszti is szerepel. Nem is lett képviselő belőle, a rang azonban megmaradt, nemcsak ő maga, hanem a falu is büszke rá, hogy kikerül onnan egyszer egy jelölt is.

Lajos bácsi esete mostanában gyakran eszembe jut, nem véletlenül. A választásra készülődve itt is, ott is gyakran hallom, nehezen fog menni az a kettős jelölés, nem szívesen vállalják az emberek, mivel mindenképpen csak az egyik jelölt nyerhet, a másik vesztes lesz. Ez a szerep pedig természetesen senkinek sincs inyére. Ha nem száz százalékos a megválasztás esélye, akkor inkább szóba se jöjjön a neve, nem hiányzik az senkinek, hogy a szavazatok számának konkrét nyelven megmértessék és könnyűnek találassék.

Van ebben igazság, egy percig sem vitatom. Hirtelenjében az 1954-es labdarúgó-világbajnokság döntője jutott az eszembe, micoda nemzeti katasztrófának éreztük akkor, hogy nem sikerült megnyerni. Csak ezüstérmesek lettünk! Aztán teltek az idők, odalett az arany csapat, kezdtünk józanabban gondolkodni. Ma már hajlunk arra, hogy beismertjük: hallatlanul nagy dolog a döntőig egyszerűen eljutni. Hiszen lehet, hogy a második helyeztetnél van jobb, de csak egy, és hányan vannak gyengébbek?

Próbáljuk megvonni a párhuzamot. Egy képviselői választókerületben él mincezer állampolgár, gyerekeket, másokból alkalmatlanokat leszámítva is marad húsz ezer, aki alvóleg lehetne képviselő. Közülük azonban csak kettő vagy három jut el odáig, hogy a jelöltüljesen a szük-

szavazatomennyiséget megkapja, jelöltté válnon. Tanácstagok esetében több száz lehetséges személy közül választódik ki az a kettő-három. Nem nagyszerű dolog azt tudni bárkinek is, hogy a közösségi vélemény több száz ember közül a maroknyi legjobb csoportjába tartozóknak minősítette? Lehet erkölcsi alapja a szóba sem jöttek bármelyikének is többre értékelni magát csak azért, mert nem szorult „második” helyre?

Bárhogy is nézzük, rangot, megbecsülést jelent, ha valakire „gondolnak” a választások előkészítése során. Ahhoz azért már tenni kellett, mégpedig nem is keveset. Helytállni munkában, vállalni többletet, esetleg áldozatot is, bizonyítani a közösségi érzetet, úgy élni, hogy emberi mivoltában se akadjon kivetni való.

Mért van mégis — mert vitathatatlanul van — a közvéleményben az a nézet, hogy akinek nem sikerül a megcélzott legmagasabb szintet elérni, az „bukott”-nak számít? Valójában a választási gyakorlatunk elmechanizálódásában kell keresni az okot. Megszoktuk, hogy a jelölés bizottság befutást jelent, és kialakult egy más, egyáltalán nem kívánatos szemlélet is.

Nagyon sokszor nem azt keressük, hogy valaki miért alkalmas — másoknál alkalmasabb — egy tisztség betöltésére, hanem csak azt, hogy van-e kizáró ok. Törvényeink értelmében minden felnőtt állampolgár — mindegyik kivétellel — nemcsak választó, hanem választható is. Talán ezen alapul az a tévedés, hogy mindenki alkalmas is, tehát ha nem lesz belőle az, a mire kiszemelték, akkor feltétlenül valamiféle kizáró oknak kell fennforogni. Valami szeplője van az ilyen embernek — gondoljuk, s máris keresgélni kezdjük, ugyan mi is lehet. Pedig csak néhány gondolat erejéig kell a józan eszünket használni, hogy belássuk, némelyik embertársunk lehet a legkövetkezőbb, legmakulátlanabb, s mégsem alkalmas például képviselői vagy tanácsgári megbízatás ellátására. Mert a felelősségteljes munkája minden idejét, energiáját lefoglalja, mert gondolkodása túlságosan elméleti vagy épp ellenkezőleg, elap-  
rózódik a gyakorlati kérdésekben. Esetleg fizikai ereje kevés ahhoz, hogy a korábbi-

nál többet vállaljon, egyénisége nem olyan, hogy vereskedni tudjon, ha a választói érdekeit kell képviselni.

Emberi tulajdonságokkal mindannyian rendelkezünk — neveltetünk, környezetünk is befolyásolja —, egyikünkben több van, másikunkban kevesebb van egy-egy jellemzőből. Ez tény, nem bűn, nem is hiba. A hiba csak az lenne, ha nem mérlegelnék ki milyen posztot tudja legjobban szolgálni a közösséget. S néha még az is, ha ki erőszakoljuk, hogy egy kiváló tudós, nagy felelősségű gazdasági vezető olyan feladatok végzésére aprózza el drága idejét, amit más teljes energiájára befektetésével valószínűleg sokkal jobban el tud látni.

Viasszatérve ahhoz a kérdéshez, bukás vagy megtiszteltetés jelöltné lenni, s végül megmaradni ezen a szinten, feltétlenül az utóbbit kell állítanunk. Ahol két fordulóban történik a kiválasztás, az első elismerést jelenti a döntőbe jutás. Bizalmat tükröz, s egy közösségi létben alapuló társadalomban az a legnagyobb, amit az egyén megkaphat. Választás esetén a közösség szükség szerűen önző, az kell, hogy legyen, a saját érdekeit nézze. Azt mérlegeli, adott időpontban, adott feladatok megoldására készülvé, ki a számára legjobban megfelelő. Csak relatív lehet a döntés, „abszolút” képviselő vagy tanácstag nincs, a választáskor az alkalmasok közül igyekszünk kikeresni a legalkalmasabbat. Hogy ez éppen ki lesz, néha hajszálon múlik, az sem kizárt, hogy egy-két esetben tévedünk. De a kollektív bölcsesség nagyot nem szokott tévedni. Ha az előkérszűletek, a jelölések valóban demokratikus módon folynak, ha mindannyian komolyan vesszük nemcsak jogunkat, hanem állampolgári felelősségünket is, biztos, hogy a jelöltek közé azok kerülnek, akiket öszintén a legtöbbre értékelünk.

Hát ezt az értékelést kellene éreznünk mindenki-  
nek, akit a választók bizalma megtisztel. És feltétlenül éreztetni kell! Csak így mülhat el a kínos szituációtól való féltékeny görse mindazokban, akik a mi kérszűnkre vállallják a több nevet tartalmazó szavazólapon való részvételt.

Nagy Zsuzsa

## TAPASZTALATOK

### Reprint

#### Avagy a vidéki élet nehézségeiből

Idősödő úr szereti a könyveket. (Nagyon!) Érdeklődéssel fogadta hát a hírt néhány éve, hogy az Állami Könyvtér-terjesztő Vállalat reprint kiadásban bocsát közre jó néhány, sok évtizeddel ezelőtt megjelent kiadványt. Idősödő úr szeret-  
te volna ezeket rendszeresen gyűjteni, annak ellenére, hogy áruk nem igen alkalmazkodik a magyarországi átlagkeresetekhez és megélhetési költségekhez.

Olyan nagy szerencséje azonban nem volt a dologgal. Kiderült ugyanis, hogy ezeket a könyveket az Állami Könyvtér-terjesztő Vállalat boltjaiban lehet megvásárolni, miután Magyarországon olyan okosan találták ki a könyvtér-terjesztés intézményét, hogy van egy vállalat, amely csak Budapestre árusít könyveket, egy másik, amely nagyobb vidéki városokban, meg még egy harmadik is, amely a kisebb vidéki településeket látja el könyvvel. Ebből eredően az Állami Könyvtér-terjesztő Vállalat boltjai Budapestben vannak. Ahhoz tehát, hogy idősödő úr ezeket a köteteket megvehesse, vagy fel kell utaznia Budapestre, vagy fizetnie kell a nem csekély postaköltséget. Az okori lexikon első kötetének postaköltsége például Budapestről Debrecenbe 60 forint, figyelmeztették idősödő urat az egyetlen budapesti antikváriumban, ahol meg ezt a kötetet megkapta.

Mert természetesen a kevésbé kapós kötetek mindenütt és bármikor megta-

lálhatók. A kaposák viszont csak az ügyes és gyors pestieknek állnak rendelkezésére. Sajnos, ráadásul a könyvtér-terjesztés információs szolgálata is olyan, hogy annak alapján időben előjegyez-  
tetni sem igen tudja senki a megjelenő reprint kiadványokat.

Idősödő úr nagyon-nagyon szereti a könyveket. Eppen ezért szívesen eljár a könyvtér-terjesztő Vállalat boltjaiban árusítják a könyveket. Most is boldogan értesült a rádióból, a televízióból, az újságokból egy ilyen vásárról. Boldogan nézte a fenyképeket, a boltok előtt sorban álló vásárlókat, a sok-sok szép kiadványt, és tele lett a szíve gyönyörűséggel.

Tele is volt Mindaddig, míg jobban oda nem figyelt és meg nem tudta, hogy ez a csodálatos felülről könyvvásár kizárólag az Állami Könyvtér-terjesztő Vállalat boltjaiban folyik. És mert a magyar könyvtér-terjesztés szervezete olyan, amilyen... (lásd mint fent), ezek a boltok ugyancsak kizárólag Budapestben léteznek. Idősödő úr tehát sóvárog és továbbra is nagyon-nagyon szereti a könyveket.

Egyrészt, mert a könyvek nem tehetnek semmiről. Másrészt, mert ahogy mostanában drágulnak a könyvek, idősödő úr egyebet már nem igen tud csinálni velük, csak szereti őket. Úgy önzó-  
célúan. És messziről.

(17)

# Főszereplő az építés

## Építészeti kultúránkról, az építész szerepéről

A háromnapos sárospataki országos tanácskozás előtt tájékoztatóra hívta az újságírókat Jantner Antal miniszterhelyettes a Magyar Építőművészek Szövetségének székházába. Nemcsak a közzelgő konferencia témájáról beszélt, amely az építéskészítés és felelősségét vizsgálta a környezetünk és építészeti kultúránk alakításában, hanem arról is, hogy négy évvel ezelőttől legalább harminc intézmény, szervezet, szövetség közreműködésével középtávú cselekvési programot dolgoztak ki építészeti kultúránk fejlesztésére és terjesztésére. A program a legsürgősebb feladatokat tartalmazta a határidők és a felelősök megjelölésével, s bár ezeket megvalósították, a program ma mégis aktuálisabb, mint korábban volt. Hogy miért? ... Társadalmunk kultúrája tükröződik abban, hogy mit, miből, hogyan épít, s mire, hogyan használja létrehozott alkotásait. Ugyanakkor a természet, és az ehhez kapcsolódó technológiai színvonal fejlettsége szoros kölcsönhatásban van a társadalom mindennapi kultúrájával, szakmai műveltségével. Ez utóbbi lemaradása kerékkötőjévé válik a természetnek és az egész társadalmi haladásnak... (Idézet a cselekvési program során kidolgozott egyik tanulmányból.)

Ha ezeken a sorokon bárki kissé elgondolkodik, beláthatja, a cselekvési programot folytatni kell, mégpedig hosszabb távú stratégiát kidolgozva közös munkával, az érdekeltek bevonásával. S kik ezek az érdekeltek? Az építésben közvetlenül részt vevő építők, építéskészítők és építészeti igazgatásban dolgozók mellett iparművészek, képzőművészek, szociológusok, pedagógusok, újságírók, írók stb. Amellett a további teendőkről esze nezzük — a teljesség igénye nélkül — mi valósult meg az elmúlt

e téren az igények sem kevesek.

A cselekvési program merlegét kétévénként konferencián mérjük le az építéskészítők, a programban részt vevők két éve az első Szegeden volt, ahol az építészeti és környezeti kultúránk fejlesztésének céljait, feladatait, fogalmait határozták meg. Az idei sárospataki továbbléptek, mert itt már az építés szerepéről és felelősségéről volt szó a környezeti és építészeti kultúránk kialakításában. Az építész ugyanis egyre inkább főszereplővé válik, akkor is, ha nevel, ha alkot, ha épít, s ezért a kultúra terjesztésében is neki kell vállalnia a döntő részt. Azért, hogy ez a gyakorlatban így legyen, több adminisztratív intézkedésre van szükség.

Elsősorban fontos az építészeti szakigazgatás korszerűsítése, hiszen a ma gyakorlatban előfordult, hogy a legjobb építész tervez, de egy technikus dönt arról, hogy az adott épület megépíthető-e. Az országban több mint ötszáz első fokú építészeti hatóság működik, de sok helyen egyetlen építészernök sem dolgozik a munkaterületen. Nincs, mert kevés a jövedelem, nem vonzó a hatáskör stb. s ezeket az okokat meg kell szüntetni. El kell azt is érni, hogy az első fokú hatóságok a minőségellenőrzésnek is a gazdái legyenek a tervezésnél, a kivitelezésnél egyaránt. Az első fokú hatóságoknál végrehajtandó minőségi változásokat a feltételek megváltoztatásával is szeretnénk megoldani.

Szükség van ezenkívül a tervezési díjszabás korszerűsítésére. Most készült elő az építésztervezési jogosultság szabályozását, és az építészetben levő vállalkozási versenyt is szabályozzák. Az építészeti ugyanis nem sorolható a többi versenykategóriába, mivel itt a terv minősége a döntő, nem pedig a gyorsaság és az olcsóság. E téren más-hol kell takarékoskodni. Ezenkívül április elsejével megalakul az Építészeti és Városfejlesztési Minisztériumban a tanácsai építészeti főosztály. A sárospataki konferencián pedig bőven megbeszélte az építészetet foglalkozó szakembereknek és az építészet iránt érdeklődőknek. Remélhető, hogy a tanácskozás a már megkezdett „társadalmi párbeszéd” folytatása volt és eredményesen segíti a jövőben építendő emberi környezetünk kialakításában érdeklődő végző közös munkát.

Balogh Júlia

# Berettyóújfalui mozaik

1.

— Ujjalu és Szentmárton úgy fekszik a Berettyó két oldalán, mint Buda és Pest a Duna partján — hallom a párhuzamot az egyik lelkes lokálpatriótától, s egyáltalán nem érzem fellelősen a fogalmazás többletét. Viszont annál inkább érzem azt az üdvözlendő szeretetet, amit mindenkinek éreznie kellene szülőfalujára, szülővárosára iránt. Nem a falu, a város, hanem a saját érdekében, hisz ennek az érzésnek a hiányában szegényebb az ember.

— Buda és Pest is egyesült a múlt században, mint nemrégiben a mi két „városunk” is. — Az igazság persze az, hogy a két, a nagyobb és a kisebb falu együtt alkotott egy kis várost. Mégis, rokonszenvesek ezek a gondolatok, mert azt a fajta ragaszkodást, szeretetet mutatják, amellyel a kisgyerekek is nagyok, mindenhatónak tudja a szüleit.

2.

— Tavaly még állt itt a városi tanács régi épülete — mutat egy parkra a Hazafias Nefroni városi bizottságának titkára. Fiatal, ostornyél vastagságú fák látok a parkban, s én már majust kepelek erre a helyre, amikor fű zöldell az egykori roszkatag épület helyén, s a szemet gyönyörködtetni tán virág is kerül. Ez a gyors változás többféle érzést kelt bennem. A levitezett régi dolgok eltűnését igazságosnak, ugyanakkor kissé kimeletlennek érzem. Megsejtke valamin az idő hatalmából, a mulandóság erejéből is: egy év elég ahhoz, hogy ily gyökeresen változtasson egy város belső magján. Az ilyen ütemű változás tesz ismeretlenre egy települést a ritkán hazalátogató szemében.

3.

Szentmártonban sohasem volt fű a múltban. Ezután majd lesz. S bár jelent az valamit, ha eddig valamely község

utcáin nem fák lombja alatt sétált az ember (azt például, hogy a talaj itálan nem alkalmas a fák szervezetenek), Szentmártonra ez nem áll. A mostanában elültetett csemetek többsége gyökere eresztett, s lombátrát emelt a törzse fölé, olyat, amilyen koránál fogva tőle kitelt Gyertyán, tölgy, fenyő — ezek a fafajták láthatólag kedvelik a Berettyó partját. A kis erdőben időszerű patak medre gyűjti a hó levét, két kis fahid teszi hangulatosabbá, sétálsra alkalmasabbá a környéket. A város tünde képződik a folyó mentén a vadon növő, s a telepített fák közül.

4.

A Bajcsy-Zsilinszky lakótelep parkjában vagyunk. Ennek a parknak a terve dicseretet kapott 1983-ban az országos pályázaton. A látványon most sokat gyérít a látvány, az olvadás. Az olvadás tavaszjel ugyan, mégis, mint az átmenetek, szépséglővel teli. A város évente hejlet ad az amatőr képzőművészek táborának. Melléktermékként gyermekjátékokat is készítenek a tábor lakói. Egy-kettő ezekből ide kerül a parkba, bizonyára nem kis öröme az apróságoknak.

5.

Társadalmi munka, hulladékgyűjtés. Nagy szorgalmat mutat ebben a bihari szeglet. Vagy csak néhány település? Az adatok mindenesetre dicsereteket. Az ország közsegei közül Berekszőrmeny gyűjtötte a legtöbb hasznosítható hulladékot, megyénk városai között Berettyóújfalu szerepelt az első helyen. A megye közsegei között Bakonszeg végezte a legtöbb társadalmi munkát, nagyközsegei közül Körösszegapáti munkája bizonyult a legeredményesebbnek, a városai közül pedig Berettyóújfalu. A fiatal város gyakorta bizonyítja vitalitását. Már város. Nem pedig lesz. Csakazértis módon.

Erdei Sándor

# A gyógyszerellátást vizsgálják

A Fogyasztók Megyei Tanácsa legutóbbi ülésén többek között a megye gyógyszerellátásának helyzetét tűzte napirendre. A tájékoztató a Gyógyszertári Központ igazgatójának írásbeli előterjesztése alapján az előterjesztést dr. Murakósi Gábor négy igazgatóhelyettes, főgyógyszerész képviselte. A tájékoztatóval kapcsolatban igen sok kérdés merült fel, melyek többek között foglalkoztak az orvosokkal való együttműködésről, az importlehetőségekről, a kórházak gyógyszerellátásával, a város és a vidék ellátásának különbözőségeivel, a cukorbetegség gyógyszerellátásával és kiszárlási, csomagolási problémákkal.

A kérdésekre adott válaszok néhány lényeges megállapítása: a fő célkitűzés az alapellátás erősítése. A készleten levő gyógyszereknek körülbelül a fele olyan, melyeket alig-alig alkalmaznak. A Gyógyszertári Központnak 140 napos készlete van, ez megfelelő. Ebből mintegy 50 százalék található meg a gyógyszertárakban. A többi letételekre az Egészségügyi Minisztérium évente biztosít forgóalappótlást, így finanszírozási problémák nincsenek. 1985-ben javulás tapasztalható a gyógyszerellátásban.

Szó esett még a gyógyszer-utánpótlásról: a vélemények szerint a gyógyszerészoktatás Debrecenben is megoldható lenne, ez nagymértékben enyhítene a gondokon. A szombaton is nyitva tartó gyógyszertárak számának növelését a Gyógyszertári Központ és a felügyeleti szerv nem tartja indokoltnak, esetleg ahol új orvosi ügyeletet vezetnek be, ott sor kerülhet szombati nyitva tartásra is.

k. i.

# Infravörös hőszugárzó a baromfitelepeken

Az elmúlt hetek, hónapok hideg időjárása alaposan próbára tette a baromfitelepek fűtőberendezéseit. Nem egy helyen csak rendkívüli szervezési intézkedésekkel sikerült megoldani, hogy az állatok megfelelő hőmérsékletű épületben tartózkodhassanak. A hideg időben a Hajdúsági Agrár-ipari Egyesülés baromfitelein jól vizsgálták a tatabányai Delta Ipari Szövetkezet által gyártott gázüzemű infravörös hőszugárzókat. A háztáji és nagyzemű épületek, valamint istállók energiatakarékos fűtésére alkalmas berendezésekkel a fűtés költségei egyharmaddal csökkenthetők.

Minden forgalomban levő gépalkaokhoz csatlakoztathatók az infravörös hőszugárzó, de üzemeltethetők vezeték nélküli távvezérléssel is. Egy-egy ilyen készülék hat-nyolcszáz csirke részére tud optimális mikroklímát teremteni. Az infravörös hőszugárzó előnye, hogy a levegőt nem melegíti fel, csak az állatokat kelt hőérzetet.



A HAGE telepein közel 600 infravörös hőszugárzó évente több millió forintnyi energiát takarít meg (Fotó: Iklódy János)

# Havonta százezer női ruha a Szovjetunióba Debrecenből

Nagyszabású bemutatót rendeztek ezekben a napokban Moszkvában az ország legnagyobb női ruhagyára, a Debreceni Ruhagyár. Kollektívájában felvonultatja korszerű, divatos termékeit, az exkluzív ruhákat, sportos kikkéit.

Ugyanakkor Debrecenben tárgyalta Csibi Pál vezérigazgatóval V. I. Ocseretin, a Szovjetunió magyarországi kereskedelmi kirendeltségének vezetője.

A két esemény egy célt szolgál: megfelelő feltételeket teremteni a DR szovjet exportjának további növeléséhez. Az eddigi szállításokban különösebb gond nem volt. Bizonyosság rá, hogy a hazai legnagyobb női konfekciós szállító nagyvállalat eddig két alkalommal kapta meg a Razonoport, a szovjet export-import cég diplomáját. Az elismerés komoly rangot jelent, igen kevés partner részesült eddig hasonló kitüntetésben.

Az ideai tervekről és kötéséről talán ennyi is elég: a Debreceni Ruhagyár asszonyai, lányai havonta 100 ezer darab pamut, gyapjú, kötött-szövött alapanyagú ruhát küldenek a Szovjetunióba. Az idén tehát összesen 1 millió 200 ezer, igen

változtatás mintázatú, divatos női ruha kerül a Szovjetunió különböző áruházába Debrecenből.

V. I. Ocseretin tárgyalásai során megtekintette a DR üzemeit, szalagait. Elismerően nyilatkozott a látottakról. Elmondta, Moszkvában immár közműmunkások népszerűek a DR termékei. Szovjet partnereink jól tudják, a Debreceni Ruhagyár joggal vívott ki elismerést számos országban gyártmányával. A DR-márkát megismerték a Szovjetunióon kívül az NSZK-ban, Franciaországban, Olaszországban, Japánban, az USA-ban, Angliában, Hollandiában, Svájcban, Kanadában, Kuvaitban, Szaúd-Arábiában, Líbiában. Földrészeket átölölő piaccal rendelkezik ma már a DR.

Célkitűzéseikre jellemző az eddigi piacokat meg kell őrizni, és újakat kell szerezni. Mindehhez az alap: szolid ár, megbízható minőség, pontos szállítási határidő. A ruhagyári asszonyok, lányok munkájára — bizást reméljük — idén sem lesz panasz. A kongresszus munkaversenyben tett vállalásuk lényege is ez.

# Baleseti krónika

Az elmúlt héten megyénk területén 10 személyesülésel járó közúti közlekedési baleset történt. A baleset során ketten életüket veszítették, hatan súlyos, nyolcan könnyű sérülést szenvedtek.

Március 12-én 15.30 órakor a 36-os főút és az Újtikosra vezető út kereszteződésénél elhelyezett Elsőbbségadás kötelező jelzőtábla ellenére sem biztosított elsőbbséget személygépkocsijával T. Lászlóné a védett főúton haladó tehéngépkocsinak, s azzal összeütközött. A baleset során a személygépkocsi utasa könnyű sérülést szenvedett.

Március 13-án 11.45 órakor Debrecenben a Vörös Hadsejreg útján kijelölt gyalogosátkelőhelyen Somi Sándorné (Debrecen, Böszörményi út 10.) az általa vezetett villamossal elütötte a gyalogosátkelőhelyen áthaladó gyalogost, aki súlyos sérülést szenvedett. A bíróság a villamosvezetőt gyorsított eljárással 8 hónap javító-nevelő munkára és 10 százalékos bírságokra ítélt.

Március 14-én 9 órakor Püspökladány és Kaba között a 4-es számú főút 182. km-szelvényében B. K. kamionnal közlekedett Debrecen irányába. A sűrű köd ellenére egyelőre, vele azonos irányban haladó jármű-

szervevény előzésébe keveredett. A kamionnal áttért a menetirány szerinti bal oldalra és ott összeütközött egy vele szemben érkező IFA tehéngépkocsival. A baleset során az IFA vezetője súlyos, utasa könnyű, a kamion utasa könnyű sérülést szenvedett. A kamion vezetőjének vezetői engedélyét a helyszínen elvették.

Március 16-án 19 órakor Görbeháza belterületén a 35-ös számú főút átmenő szakaszán Tóvizi Jenő Béla Ebes, Sport u. 1. szám alatti lakos személygépkocsijával elütötte az előtte — feltehetően ittas állapotban — az úttesti szélén haladó Sándor Bertalan Görbeháza, Temesvári u. 5. szám alatti lakost, aki sérülése a helyszínen behalt. Tóvizi vezetői engedélyét a helyszínen elvették.

Március 17-én 10.15 órakor Debrecen és Hajdúsámson között a 471. számú út 4-es km-szelvényénél Szőke Miklós Tibor Debrecen, Fenyvesudvar 10. szám alatti lakos személygépkocsijával figyelmetlensége és ittassága miatt áttért a menetirány szerinti bal oldalra, majd gépkocsijával az árokba bukva egy fának ütközött. Szőke Miklós súlyos sérülést szenvedett, vezetői engedélyét a helyszínen elvették. B. Gy.

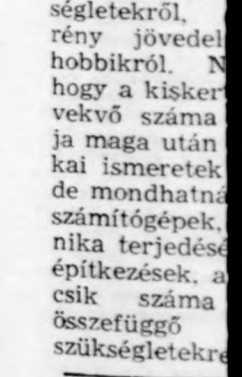
# A KÖZM... Lépésk...

A helyzetértékelésére egyre inkább a közművelészetnek széleskörű tájékozottságát, a közművelészet jellemzői mellett sorakoztatjuk a főt, a mindent, minőségét komdenciákat is.

A hazai művészek öta e k mód érvényesítéséért, ezrésésénél egykat nem nélkül

A művelődésbe kapcsoló vonások nagyméretű állampolgári érdeklődési körrendezésnek, a nálati aránytalan évek folyamatos zöszégi formák, melyek visszacsúszást, s a szórakoztatásértékét is soktalmazó — melynek számanyanak megnmanapság egyotthon havi betekintünk. Adőten találunk házi estet, vagy kel (vagy a C háza szülő házbusszal), képző-, iparművészek környezetét, tanfolyamok, litikai jellegű várrásig, a történelmi emlékeztetőket, kedőkig, tánciekig. Nem hiában a nota-klubprogramok sem.

Egyre gazdagabbak a jelennek megművelemek. Sőt, a szolgáltatásokkal csábító intézmények, minden a renddenki megtalálható közel, ha közeli, csökkenő szájelez valamint, a munkára k a másokat is láthatja meg, san kereső néérzékenyen fi az adott lakóéletében, látás, munkája, nia kell az úmakról, a száségelekről, rény jövedelmobbikról. N hogy a kiskerkekvő száma, ja maga után, kai ismeretek de mondhatná számítógépek, nika terjedése építéskészítők, csik száma, összefüggő szükségletekre



1683. március 10-én Eisenringi Eisen Johann Set minden idők neszerzője. A gos muzsik nagy Bach ságában a száz száz esztémos városi — nést és ké Johann Set udvarj és vár a árvaságra

## A KÖZMŰVELŐDÉS HÉTKÖZNAJAI

### Lépésenként a közművelődés

A helyzetek elcsúszása, a hullámvadonok egyre inkább átfogják a közművelődés gyakorlatának szélesebb horizontját. Természetes tehát, ha a közművelődés intézményei jellemzően a szorosabban szervezett, szervezett sorokhoz tartoznak fel az életmódot, a mindennapi életünk minőségét kondicionáló tendenciákat is.

A hazai művelődéskutatás évek óta a komplex látásmódot erősen részesíti a szorgalmazza. Ezért teendők keresésénél ezen szempontokat nem nélkülözhetjük.

1

A művelődési intézmények bekapcsolódásának erőssége nagymértékben függ az állampolgár érdekeiben, érdeklődésében, érdeklődési körében érintő rendezvények, formák kínálata arányától. Az utóbbi évek folyamata jelzi a közösségi formák, az öntevékeny művészeti mozgalmak visszaesését, s ezzel együtt a szórakoztató — kulturális értéket is sok esetben tartalmazó — műsoros rendezvények számának és arányának megnövekedését. Ha manapság egy művelődési otthon havi programjába betekintünk, akkor ismétlődően találunk egy-egy színházi estét vendégművészekkel (vagy a Csokonai Színházba szóló meghívást színházbuszjal), gyermekműsorral, képző-, iparművészeti, tárgyi- vagy környezetvédelmi kiállításokkal, tanfolyamokkal, a politikai jellegűtől a szabadságharcig, a történelmi megemlékezésektől a sportvetélkedőig, táncos összejövetelekig. Nem hiányoznak azonban a népi- és humoreszt, a klubprogramok, szakkörök sem.

Egyre gazdagabb színekkel jelennek meg a könyvtárak, múzeumok. Sokrétű kulturális szolgáltatásokkal, ajánlatokkal csábítanak a nagy intézmények. Látszólag tehát minden a rendjén van, mindenki megtalálja a számára való lakóhelyén vagy ahhoz közel. A résztvevők csökkenő számaránya mégis jelez valamit, amely elgondolkodásra késztet. A másikat is vonzó úgy találhatja meg az azt tudatosan kereső népművelő, hogy ezeken figyeljen, benne él az adott lakóhely mindennapi életében, látása tudatos, kommunikációja célzott. Tudnia kell az új munkaalkalmakról, a szakismereti szükségletekről, az esetleg szerény jövedelmét is juttató hobbijáról. Nem ismeretlen, hogy a kiskertek ma is növekvő száma mennyire vonja maga után az agrotechnikai ismeretek iránti igényt, de mondhatnánk ugyanezt a számítógépek, a videotechnika terjedésével, a magánépítkezések, a személygépkocsik száma növekedésével összefüggő szakismereti szükségletekre is.

Tény, hogy az elmozdulás a technikai, termelési ismeretek irányába jellemző és kevésbé gazdagodó, sőt merészkedő a humánkultúra terénében.

2

Régről ismert az a tétel, hogy az elsajátítás leghatékonyabb módja a cselekvésen keresztül történő megismerés. Példák sora említhető arra, hogy hány okos népművelő, mozgalmi rendezvények, szórakoztató rendezvények iránti érdeklődés fokozódásában, értékmegtartó jelenségként viszont, hogy kedveltebbé vált a munkával, a termeléssel összefüggő szakirodalom, valamint a történelmet, a közelmúltunk folyamatait, eseményeit boncolgató, közelítő dokumentumirodalom. Távolsodik viszont az állampolgár a mai üzenet közvetítő irodalmi, képzőművészeti alkotásoktól. Ezek óta nem meglepő, hogy példák jelentősen az Alföld című irodalmi, művelődési és kritikai folyóiratunk előfizetői száma, holott a lap tartalma, értéke nemcsak az értelmiség szűk rétegéhez kellene hogy eljusson.

Engedjük-e, akarjuk-e önmagunk, hogy gyorsabban gazdagodjon a művelődésünk? Vizsgálati tapasztalatok utalnak arra, hogy gyakran sajnos nem vagyunk alig! Az új lakásba költözéskor nem mindig érez a beköltöző kényeszt a lakás-kultúra, az igényes, esztétikus berendezés módjai tanulmányozására. (Az oka nemcsak anyagi.) Nem jár együtt elegendő egy-egy felhívó formában, művelődési mozgalomban való részvétel a mindennapi önművelődési igény előmozdításával. Az anyagi kultúra fejlődése, civilizatorikus szintünk emelkedése, életmódunk korjellemzői mennyire igénylik a mindennapi technikai ismereteink, viselkedéskultúránk, nyelvtudásunk, eligazodóképességünk fejlődését. Persze, a fenti tényezők bizonyos spontán kilendülést előidézhetnek, amely azonban egy szint elérése után meg is rekedhet. (Például az új autót a család számára kulturális elemek megszerzési lehetőségeit is kínálja, gyakran azonban megmarad az állampolgár a korábban is kedvelt kiskert vagy „horzsgasztanya” kilométerkörében.)

Biztos, hogy az itt említett életünk racionalisabb megszervezését, tudatosabb önrányítását teszik szükségessé. Tartalékaink e téren bőven vannak még. Minden kis mozzanat, előremutató és -vívó cselekvés önmagunk gazdagodása mellett nemzetünk kulturális haladását is szolgálja.

Szombati Béla

## Hubay-Vas-Ránki: Egy szerelem három éjszakája

Holnap bemutató a Kölcsey Művelődési Központban

SZÍNHELY EGY: A SZINPAD MÖGÖTTI FOLYOSOK, ÖLTÖZŐK

Fél hét van, bő fél óra az esti próba kezdetéig. Az öltözőkben sminkelnek, a jelmezek között matnak, válogatnak a színre lépő művészek. Piros villanás az egyik ajtó mellett: megyek a szín után. Azt már tudom, ki lakozik az égőpiros pulóverben: Vársári Mónika, a musical női főszereplője, Júlia alakítója. Az öltözőben telepszünk le, előtűnik tükörfal, fésülködőasztal, rajta a nyitott sminkkészlet. Vársári Mónika főiskolás, mi több: másodéves csupán. Hogy kerül akkor színpadra?

— Úgy, hogy a felévi vizsgákon én éppen ebből a darabból választottam, illetve kaptam részleteket. Zeneosztályba járok, s ebből a Versényi Ida által rendezett musicalból vizsgáztam. Ott láttam meg Pethes György tanár úr, aki a debreceni bemutatón rendezte, s kikért a főiskoláról a próbák és az előadások idejére. Együtt kikértek a Nemzeti Színházból, ahol kisegítő vagyok a Csiksomlyói passióban és a Tragédiában.

— Ez tehát az első komoly színpadra lépésed.

— Ez nagyon jól éreztem magam a próbák alatt, nem csodálom a munkában, s nagyon jó érzem a társulat hangulatát is.



Bálint és Júlia (Tunyogi Péter és Vársári Mónika)

szívózza a deszkákat burkoló szőnyeget. De minek? Mert megjelenik a kellekes. Először feldönti a tömött kosarat, melyből ily módon szanaszét repülnek a teniszgömbök, kibillen az esernyő, elgurul egy piros labda. A rend felbomlik. Most tűnnek igazán szembe a házbelső piszkosfehér falán a világos negyszögletes foltok: valaha e foltok helyén képek, festmények függtek. A kellekes ki, majd be: kezében hatalmas papirkosár, tartalmát — a gyűrt, szakadt, „előkezelt” iratokat, lapokat — szétdobálja a színen. A nézőtérről még alaposan szemügyre is

szívózza a karmester leplezni már nem tudott türelmetlenségét: mert itt a próba ideje, de még nem ül a helyén mindegyik zenész, mert hiányzik egy hangszer, s legfőképpen, mert a zenekar ma este tud először teljes egészében együtt próbálni a színesekkel. A színház sokadikára szervezdi meg a saját zenekar hiányát. Valahogy elrendeződnek a dolgok, s a függöny... a függöny a helyén marad. — Ne tekintse ezt koncepciónak — mondja Pethes György —, mindössze arról van szó, hogy ez a függöny csak az ágyúszáshoz hasonlítható zakkal képes össze- és szétmenni. Így hát inkább lemondunk róla.

SZÍNHELY NEGY: A NELŐTÉR, AZ ÉLSŐ FELVONÁS UTÁNI RÖPKÉ SZÜNETHEN

— Vendégként rendezte a darabot ami többek között azt is jelenti: farszto utazásokkal kénytelen megspékelni a napi munkát. Miért vállalta, mi vonzza a műhöz és a városához?

— Az utaztatásom a MÁV dolga, annyira nem farszto, hogy ne lehessen vállalni a kedvemre való feladat miatt. Ismerem a társulatot, egy nyelven beszélünk a vezetőikkel. Debrecen is jó ismerősöm, hiszen voltam a színházunk rendezője is egy évadon át, bő két évizede. Es természetesen szeretem a művet, a műfaj egyik hazai klasszikusa már. Altlában kedvelem a zenés műfajt, s úgy vélem, sok színház valószínűleg rosszul értelmezett arisztokratizmusból nem vállalt annyit e műfajból, amennyit a közönség igényelne.

— Hogy rezonáltak a darabra a színészek?

— Nagyon jól, nagy kedvelő próbáltak. Ez a fiatalok darabja, ők már a főiskolán is ismerkedhettek a műfajjal, ez az ő világuk.

— Párhuzamos munkáiról kérdezném.

— Készülök a főiskolai osztályommal a vizsgákra, a nyáron Szentendren Nagy Ignác Tisztújítását rendezem majd.

SZÍNHELY ÖT: A SZERKESZTŐSÉGI SZOBA

Előttem a bemutató plakátja. Eszerint a péntek esti Újházi-bérletes előadás szereplőgárdája: Tunyogi Péter (Bálint), Júlia (Vársári Mónika), Viktor (Lamanda Laszlo), dr. Szeglonyi bíró (Korcsmáros Jenő), Melitta (Kallai Bori), Henker Frigyes százados (Vokó János), Sándor, szelid költő (Lipcsesi Tibor), Károly, szigorú költő (O. Szabó István), Légós (Wellmann György), Gáspár — Menyhért — Boldizsár, a három királyok: (Dánielyi Zolt — Somló Gábor — Vici György). Színr lép még: Hajdú Péter, Sárközy Ákos, Zakar Ági és Csonka Anikó. A díszlett Fehér Miklós meghívott vendég tervezte, a jelmez Pilyinyi Márta, ugyancsak meghívott vendég munkája.

Cs. Nagy Ibolya



Pilánatkép az idegen, mendéckül remélt lakásban. (Lipcsesi Tibor, Tunyogi Péter, Vársári Mónika és O. Szabó István) (Fotók: Kalmár István)

Az öltözőkbe be-bekukkant a tanár úr is. Epp Kallay Borival beszélgetnek, aki amolyan felkészültségben tűri az öltözöt (vagy fodrász?) keze munkáját. Majd Melittaként, mint a darabbeli törvényszéki bíró feleségeként kerül ki e kezek közül a metamorfózis után.

SZÍNHELY KETTŐ: AZ ÜRES NÉZŐTÉR

Hol sötét van, hol félsötét, hol teljes fény. A világitás próbáját végzik. A színpad még üres, egy takarító por-

veszi a művet. Elégeden, visszamegy, beleerug néhány papirgombócba, így jobb, a mű kész, a kellekes visszavonul a háttérbe. Ez a sorsa.

Egy tágas előszoba a színpadi díszlet. Kopott vagy csak poros, barna, esztergált lépcsőkörletok, gazdag dísz, aranyozott csillár, őr lakás előszobája, kétségtelen. Hubay Miklós darabjának hősei ebben a lakásban remélik kivedhetőnek a háborút. Az 1960-ban született mű költő-hősei itt próbálnak meg szembeszegülni a veszéllyel, a vers hatalmában bízza ellenállni a világéges testet is, lelket is pusztító hatalmának. De lázító versei miatt eléri a végzete — a katonai behívó — Bálintot, az ifjú poétát is. A történethez Ránki György írt zenét, Vas István dalszövegeket, „balladákat”. „Fanyar-modern, groteszk költői hang” megteremtésére törekedett e balladákban a költő, aki, vallomása szerint: „összes művét odaadná — egy jó színműért”, ha meg tudná írni”. Az Egy szerelem három éjszakájának versszövegei is ebből a vágyból fakadtak, így született meg tehát a drámaíró — zeneszerző — költő közös munkájának szép gyümölcse, a musical. A mű, mely Fenő István szerint: „valóban groteszkül gunyoros keresztmetszet a Horthyvilágról, s benne a megmérgezett-megcsalt ifjúságról”.

SZÍNHELY HÁROM: ZENEKARI ÁROK

Ide, természetesen nem megyek le, csak hallom az elektromos gitár dörgését, a felsikoltó xilofont, a halkán pötyögött zongorát. És érzékelem az ideges-

Breuer János

## Az európai zene legnagyobb alakja

### 300 éve született Johann Sebastian Bach



1685. március 21-én, a thüringiai Eisenachban született Johann Sebastian Bach, minden idők legnagyobb zeneszerzője. A család valóságos muzikusdinasztia; a nagy Bach kiterjedt rokonágában a születését megelőző száz esztendőben is számos városi — világi — zeneész és kántort ismertünk. Johann Sebastian édesapja udvari és városi zenesz, a kora árvaságra jutott gyermek

tehát a szülőházban is muzsikával volt körülvéve, apjától tanult hegedülni, bizonyonyal orgonálni is. A zenei képesség családi hagyomány, a zsenialitás született adottsága. Bachnak, aki voltakképpen magasabb zenei tanulmányok nélkül, önéből, önművelés útján vált az európai zene legnagyobb alakjává...

A kiváló hangszeres játékos volt, zenekari hegedűs, hangversenymester, udvari karmester főurak mellett, s különböző városok templomi orgonistája. Messze földön híres virtuóza, egyszersmind szakértője az orgonának... Bár kortársai tisztelték, zeneszerzői nagyságát nem ismerték fel. Mindössze hat alkotásra inspiráló nyugalmat esztendő adatot meg Bachnak — Köthenben, a hercegi udvarnál...

Bach zenéjének középpontjában a lutheri reformáció hatására elterjedt közösségi ének, a protestáns korál áll, vagyis a német népdal, kemény és szikár dallamvilág, másrészt a szintű népi eredetű táncmuzsika.

Közösségi forrásokra épített Bach, a templomi orgonista is; e tevékenységéhez hozzátartozott a korálók játéka, a rögtönzés, az összetett fúgaformák művelése. Ez utóbbiak dallamvilágát is sokszorosan hatják át népzenesi impulzusok. Méltán állapította meg Bachról Szabolcsi Benke: „A népi dallamvilág — a legtágabb s legmélyebb közösséggel való együttérzés, sőt együttélés jelképe — egész művészetének központi tengelye.”

Ezek a közösségi gyökerek kimutathatók természetesen

tt setált az talaj (alán vezetékek). A mostaná bsege győ emelt a tör nál fogva lenyő — edvelik a a közművelő dben időszá levét, ket a setálásra a város tū n a vadon

lelep park- nán a tere- az orszá- mos; sokat Az olvasás az átme- A város kepzőmű- merkekent ek a tábor kerül a promere az

dekvüites. n a bihari települése? cseretekek rekbuször- asznosi:ha- sai között isó helyen. Bakonszeg munkát, sszegapáti redmenye- ig Berety- akorta bi- ros. Nem

Sandor

on is nyitva tarak szá- Gyogyszert- a felugvelei a indokolt- ahol új orvosi tnek be, ott ombati nyit-

követően dr. a Fogysz- nacsanak el- tei adott ar- k teiszabadu fordulója tisz- lyvázatot bír- szók. Kiváló klevél elnye- s résztvevői áltak és elfo- IT 1985. évi uestervének

k. i.

zésébe kez- nál áttért a rinti bal olt- osszeütököz- mben érkező pssival. A bal- IFA vezetője onnyú, a ka- nnyú sérülést kamion veze- engedélyét a ttek.

n 19 óraker ületén a 35- tmenő szak- nő Béla Elbes, n alatti lakos javál szűtő- leithehetően it- — az uttest Sándor Bert- Temesvári ú- akost, aki sé- színen bele- zetői engde- n elvettek.

n 10.15 óraker Hajdúsámon számú út 4-es l Szőke Mik- ecen, Fényes- alatti lakos javál figyel- tassága miatt rány szerinti ajd gépkocsi- a bukva egy Szőke Miklós szvenvedett, vet a hely-

B. Gy.



## Dr. Puskás Lajos a DMVSC új vezető edzője

Szerdán délután D. Kinizsi—DMVSC labdarúgó edzőmunkaközössége kerület sor a D. Kinizsi pályán. A 0-0-ra végződött találkozón egy ismerős, de Debrecenben régen látott arcot fedeztünk fel a DMVSC kispadján. Dr. Puskás Lajos volt az, akivel a DMVSC a szezon végéig, június 30-ig szóló szerződést kötött és megbízta őt az NB I-es labdarúgócsapat vezető edzőjévé tennéinek ellátásával.

Győrfi Imre, a DMVSC ügyvezető elnöke közölte, hogy a szerződés ezen a héten írják alá, de visszamenőleg március 19-től szól. Mivel egy évvel rövidebb idejű szerződés kötéséről van szó, ezért az OTSH és az MLSZ megegyezésére és engedélyére volt szükség ahhoz, hogy dr. Puskás Lajos közel három és fél hónapos szerződést kössön az OTSH elnökével, Budai István államtitkárral engedélyezte ennek megkötését.

Győrfi Imre meg a következőket mondta: — Az egyesület ügyvezetése és a labdarúgó szakosztály társadalmi vezetése teljes bizalmat szavazott dr. Puskás Lajosnak, és teljes jogkörrel látja el a csapat dolgai illettően. „Hagyjuk a múltat” — mondtam a játékosoknak szerdán délután — emlitette Győrfi Imre — és egyúttal felhívta a figyelmüket arra, hogy a jövőben képességeiknek megfelelő teljesítményt nyújtsanak, amivel a

debreceni labdarúgás tekintélyét helyreállíthatják.

Az ügyvezető elnök egyúttal közölte, hogy a sportegyesület ügyvezetése és a labdarúgó szakosztály vezetése közös egyetértésben úgy döntöttek, hogy a március 16-i Békéscsaba elleni találkozón pályára lépett valamennyi DMVSC-s játékos év végi prímiumából 10 ezer forintot megvonnak.

D. Kinizsi—DMVSC 0-0. D. Kinizsi-pálya, 300 néző. D. Kinizsi: Kun — Vajda, Takács, Szűcs, Sebők — Leiszt, Andirkó, Magyar Á. — Barna, Bruder, Kupás. — Cserék: Vadon (kapus), Kallapos, Garamvölgyi, Puskás, Makszin, Fehér, Magyar L. Edző: Makray Balázs. DMVSC: Mező — Paróczai, Szigeti, Deákvári, Fodor — Sándor Cs. (Bücs), Till (Mohácsi), Supka, Tóth — Magyar Zs., Magyar B. (Szabó). Edző: dr. Puskás Lajos.

A jó talajú pályán igazán barátságos jellegű találkozón mindkét csapat játékosai számára a labdarúgás játék jellege dominált. A DMVSC együttese dr. Puskás Lajos vezetésével ma, csütörtökön délután Hajdúszoboszlóra utazik és ott is száll meg. Pénteken reggel a csapat útra kel Győr felé és már aznap este átmozgató edzést tart a szombat esti villanyfényes mérkőzés színhelyén, a Rába ETO-stadionban. Cs. Z.

## Bravúr Székesfehérvárott Videoton—Manchester United 1-0 (1-0)

Székesfehérvár, 25 000 néző. v.: Fredriksson (svéd).

Góllövő: Wittmann.

Összesítésben 1-1. Büntőtökkel a legjobb négy közé jutott (5-4) a Videoton.

A felejthetetlen 120 percben, s az ördöklő csatát követő büntető-párvíadalban önmagát túlta felül a Videoton. Bebizonyította, hogy egy lelkes közösség akkor is képes világraszóló bravúrra, ha csaknem a fél csapat tartalékokból áll. A Videoton különösen a két „teljes” féljé első negyedórájában rukkolt ki ügyes játékkal, s bár mintegy órán keresztül védekezésre kényszerültek, s két-három esetben meglepő helyzet is alakult ki Disztl

P. kapuja előtt, pánikhangulat egyszer sem lett urrá a nazaiakon. Mindenki hiba nélkül látta el védőfeladatát, a támadások vezetésében pedig főként Palkovics és Vadász jeleskedett. Keményebben is felvették a versenyt a „vörös ördögökkel”, durvaságba azonban sohasem csaptak át.

A hosszabbításban tovább fokozódott az izgalom, s bár fogyni látszott a kék-fehérek ereje, lelkesedéssel pótolni tudták a felugrási hiányzó centimétereket. A büntetőrúgások a Videoton számára noztak kedvező eredményt.

Jók: Disztl P., Végh, Borzsányi, Vadász, Palkovics, illetve Albiston Strachan, Whiteside.

## A világbajnoknő sakkszimultánt ad Debrecenben



Erdekesnek ígérkező sportesemény színhelye lesz holnap, március 22-én, pénteken az Aranybika Szálló. Miald Ildikó ifjúsági világes Európa-bajnoknő 30 táblás sakkszimultánt ad. A novemberi Szalonikiben rendezett sakkolimpián a fiatal versenyző a magyar női csapat harmadik táblásaként — színes, kombinatív játékaival nagy sikert aratva — tizenegy mérkőzésből nyolc pontot gyűjtött. Az elmúlt évi kiemelkedő eredményei alapján elnyerte az év ifjúsági sportolója címet.

Az Aranybika Szálló vezetői évek óta szíves házigazdái és támogatói a sakkszimultánoknak. Tavaly Lengyel Levente nemzetközi nagymester fogadták. A holnapi eseményen — amelynek társrendezője az Alföldi Nyomda — a két vállalat sakkot kedvelő dolgozóin kívül más érdeklődőket is szívesen várnak. A sakkszimultán délután fél 5-kor kezdődik.

## Az MRSZ Kupáért

### Budapesti Spartacus—DMVSC 3:0 (12, 9, 6)

Debrecen, Oláh Gábor utcai sportszarnok, vezette: Zalanfi, Korin.

Bp. Spartacus: Balázs, Kiss, LÉNGYEL I., DR. RADNÁI, Molnár, SÉZL, Csere; Brávikné, Kissné. Edző: Kovács Jenő.

DMVSC: ILLESNE, Matolcsi, Baloghné, Marek, Bálint I., Kincses, Csere; Ury, Kovács T. Edző: Fodor Antal.

A Magyar Röplabda Szövetség Kupájáért kiírt mérkőzést tartottak az Aranybika Szállóban. A csapatok válogatottjaikat nem szerepeltethetik ezen a körmerkőzéses tornán, ezért hiányzott a DMVSC-ből például Leiszt.

Az MRSZ Kupáért a DMVSC legközelebb március 30-án Budapesten a Tungsram ellen lép pályára.

## Tanfolyam üzemi sportfelelősöknek

A Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsának szervezésében hathetes alapfokú tanfolyamot rendeztek huszonthat leendő üzemi sportfelelős részére az MSZMP debreceni pártoktatási intézetében. Február elejétől minden héten szerdán szakemberek, a sportágak szakszövetségi vezetői, edzők és orvosok tartottak előadásokat a megnövekedett szabad idő hasznos eltelésének lehetőségeiről. A másfél hónapos kurzus során a résztvevők bővíthették ismereteiket a sportmozga-

lom felépítéséről, a verseny- és tömegsportról. A labdarúgó, kézilabda, röplabda, asztalitenisz, kerékpár és atlétika sportágakból szabálymagyarázatot hallgattak meg, és egyúttal hasznos tanácsokat kaptak az üzemi bajnokságok, a természetjáró túrák szervezéséhez is.

A hallgatók a napokban írásbeli vizsgát tettek és oklevelet szereztek, végül főnyelv keretében tehették fel kérdéseiket Nemes Lászlónak, a Hajdú-Bihar megyei Tanács testnevelési és sportosztálya vezetőjének.

## SAKK OB II

### Csak a DUSE-sok nyertek

DUSE—Eger 9,5—4,5. Az Egerben lejátszott OB II-es sakkesapatbajnoki mérkőzésen a debreceni egyetemi csapat a papírfórmanak megfelelően biztosan győzött. A DUSE-sok győzelmeit Kovács Lajos, dr. Kovács Zoltán, Deák, Tóth, dr. Kántor, Szőke és Máté szereztek. Döntetlent ért el Kálmán, Halász, Bíró, Beniczki, Menyhart. Veszett: Donka, Kiripolszky.

Láng Vasas—Hajdúszoboszló 8—5 (1). A szoboszlói csapat győzelmeit Mikó, Baranyai, Lukács szerezte. Döntetlent ért el: Gáti, Böröcs, Scheppel, Bartha. Magyarai játszmája a szoboszlói versenyző kedvezőbb állásban került értékelésre. Miskolci MEDICOR—Kabalai Egyetértés 11,5—2,5. A kabalai csapatból győzött Sőregy, döntetlent ért el Szilágyi, Csukás, Kun.

## Helyreigazítás

A D. Dózsa vezetőségválasztásával kapcsolatos, március 15-i lapszámban közölt tudósításban az újságíró hibájából téves adatok jelentek meg. Az adatok helyesen: a D. Dózsa közgyűlést tartott (és nem küldöttközgyűlést); az egyesület új elnöke dr. Varga Imre; a jelenlegi ügyvezető elnök, Molnár Tibor június 30-ával kerül nyugállományba (és nem július 31-én); az elnökségi tagok közt szerepel: Nádradi Sándor.

## Mai sportműsor

Kézilabda 9.30 óra, Mechwart András Gépipari Szakközépiskola sportszarnoka: Gépész Kupa mérkőzése (Kecskés—Nádasdi, Nagy L.—Tiba K.).

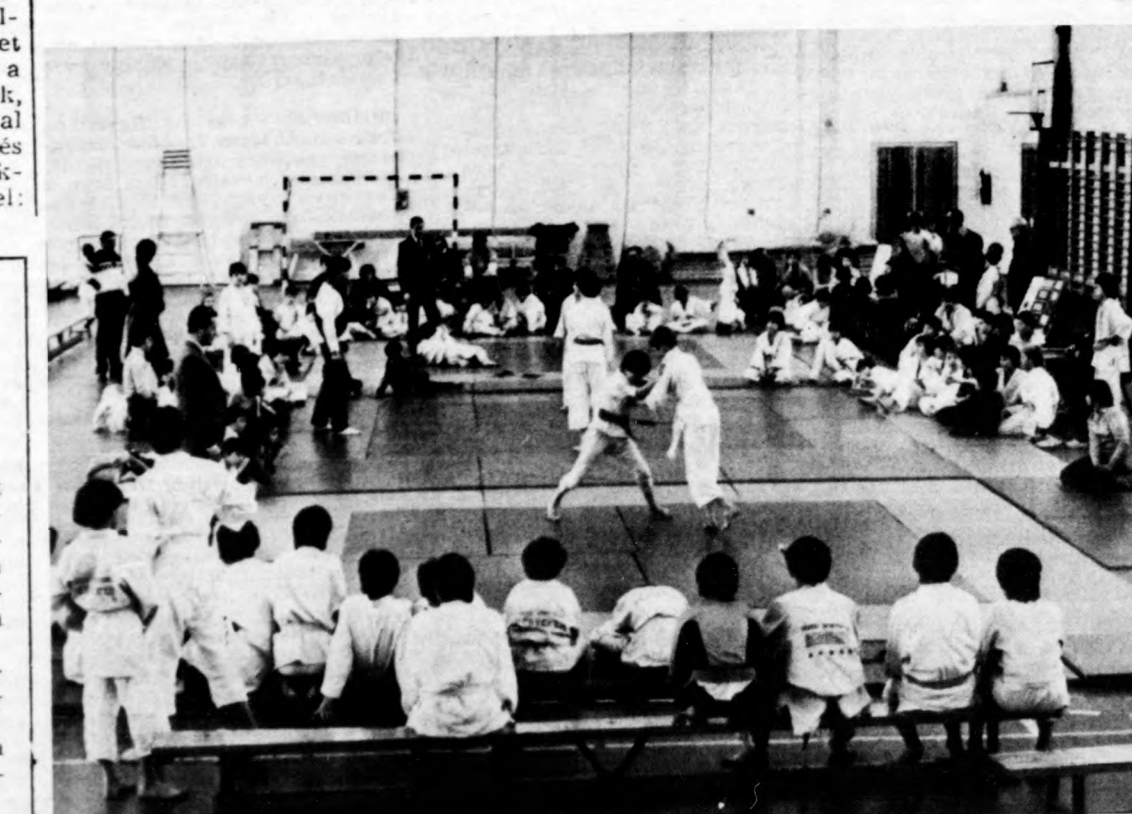
15 óra, Berettyóújfalui MSE pályája: Berettyóújfalui—Püspök-ladány női kézilabda MNK-mérkőzés (Síd—Erdőháti).

## Cselgáncsverseny a FIN keretében

Március 15-én a megyei úttörőszövetség rendezésében debreceni és vidéki cselgáncsversenyzők részvételével nagyszabású viadalt rendeztek az Újkerti Általános Művelődési Központban. A megyeszékhely sportolói kívül Berettyóújfaluból, Létavérs-

ről és Hajdúszóvátrol érkezett judósok is részt vettek a rendezvényen. A lehetséges fiatalok között a csapatversenyt és az első helyezettekné járó kupát végül is a létavérs-tesiek nyerték el.

(Fotó: Iklódy János)



## EREDMÉNYEK

### USZÁS

Kecskeméten rendezték meg a nemzetközi Vízú Kupát, amelyen több mint 20 klub 300 versenyzője indult. A debreceni fiatalok jól szerepeltek. Lányok: 100 m útról: 1. Joo Tünde (D. Dózsa). — 50 m beka gyors: 1. Sütő Stella (DSI). 2. Menyhart Márta (DSI). — 100 m delfin gyors: 2. Joo Mariann (DSI). — 50 m beka hát: 1. Sütő Stella (DSI). 2. Menyhart Márta. — 100 m delfin mell: 3. Juhász Kinga (DSI). — 100 m útról gyors: 3. Ötvös Eva (D. Dózsa). — 50 m beka gyors: 3. Tóth Tamás (DSI). — 100 m delfin mell: 3. Balla István (DSI).

A napokban Miskolcon rendezték meg a megyei úttörőszövetség évi küzdelemesorozatainak első fordulóját. Hadu-Bihar megyét a szokásnak megfelelően a D. Dózsa és a D. Sportiskola úszói képviselték, akik 16 csapat 50 versenyzője között főleg a dunai városiakkal és erdőkkel vetélkedtek a helyezésekért.

Eredmények Lányok: 100 m fejnől mell: 2. Pinczés Krisztina (D. Dózsa). — 50 m útról mell: 2. Joo Tünde (D. Dózsa). — 50 m útról gyors: 2. Ötvös Eva. — 4x50 m útról vegyes váltó: 1. D. Dózsa—DSI (Viktória Timea, Joo Tünde, Ötvös Eva, Sütő M.). — 100 m fejnől mell: 1. Vass Tibor (D. Dózsa). — 50 m útról mell: 2. Bernád Roland (D. Dózsa). — Az első forduló után 1. Fejérmegye 102 pont. ... 6. Hajdú-Bihar 485 pont.

### KEZILABDA

A napokban kezilabda jubileumi kupát rendeztek hat középiskolai fiúcsapat részvételével Miskolcon. A Mechwart András Gépipari Szakközépiskola elsőjese a döntőben 15-12-re legyőzte a nyíregyházi Zrínyi Iona Gimnázium csapatát és megnyerte a kupát. Vege: 1. Mechwart (Debrecen), 2. Zrínyi Iona Gimnázium (Nyíregyháza), 3. Brody Sándor Gimnázium (Ozd), 4. Eptőlipari Szakközépiskola (Miskolc), 5. 1. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet (Miskolc), 6. Mechwart András Gépipari Szakközépiskola (Buda-pest).

### LABDARÚGÁS

A területi labdarúgó-bajnokság Tisza-csoportjában az ifjúsági mezony eredményei: DMVSC II—Hajdúszoboszló 2-0. Karcag—Honvéd Szabó Lajos SE 1-1. Olerin SC—Hajdu Vasas 1-0.

A területi ifjúsági labdarúgó-bajnokságban az elmúlt héten játszották a DMVSC II—Honvéd Szabó Lajos SE 3-0, Hajdúszoboszló—Jászkeser 2-2. Kisvárd—Karcag 3-1. Rákóczi-falva—Hajdu Vasas 2-1.

### BIRKÓZÁS

A Béke Kupa nyolcfordulos költöztes utórbirkózásverseny első fordulójának végeredménye a B csoportjában: 1. Hajdúszoboszló 28 pont, 2. DSI 18. 3. Debreceni Honvéd 13. 4. Püspök-ladányi MAV 9. 5. Kazinebarcika 8. 6. Tiszacséze 7.

### SAKK

A megyei sakk-csapatbajnokság harmadik fordulójának eredményei: D. Haladás—Hajdúszoboszló 4-2. Honvéd—Kaba II. 4-8. H-bőrszőrmeny—Földes 10-2. Nagyrábé—Hajdunánás 7,5-4,5. BIOGAL—BUSE 4-8. Honvéd—DUSE II. 4-8.

### TORNÁ

A Venkert Általános Iskolában 150 gyerek részvételével torna sportágra rendezték a megyei ifjúsági góvadosoknak és alsótagozatosoknak. Övodásoknál: 1. Kertész utcai óvoda (Langer, Makó, Szilágyi, Lakatos, Sárközi, Tacs, Fehér, Szabad, Frida, Dózsa, Zsupos, Vargó). 2. Ipolyai utcai óvoda. 3. Kurucz utcai óvoda. — Iskolásoknál: Fiúk 1. Venkert Általános Iskola (Szentmihályi, Szlovák, Venyige, Nagy-Oroszló, Domokos, Jeneses, Far, Kas, Kupás, Füzési, Bartha). 2. Arany János Általános Iskola. Lányok: 1. Venkert Általános Iskola (Tompá, Lakatos, Tajti, Szabó, Ori, Gyarmati, Revák, Szigetvári, Kupás, Nagy, Kertész, Tavasz). 2. Tamtökeközp. Gyakornok Általános Iskola (A csá, Balogh). 3. Arany János Általános Iskola.

Debrecen, kisdobos és úttörő olimpia — városi sportszarnok. Kisdobosok: Lányok, csapatban: 1. TKF Gyakornok Iskola, 2. Nőgrádi Sándor Ált. Isk., 3. Kun Béla Ált. Isk. Egyéniben: 1. Kertész Katalin (Venkert). — Fiúk, csapatban: 1. Venkert, 2. Szoboszló ut. 3. Újkerti Ált. Műv. Központ. Egyéniben: 1. Makai Zoltán (Venkert).

Úttörők Leány csapat: 1. Venkert, 2. TKF Gyakornok, 3. Bocskaik. Egyéniben: 1. Simon B. (Venkert). — Fiúk, csapatban: 1. Venkert, 2. Újkerti Ált. Műv. Központ. Egyéniben: 1. Gál István (Venkert).

Debreceni városi úttörő-olimpia, Fiú egyes (25): 1. Cseti Nándor (Komocsin Z. Ált. Isk.), 2. Hege-dus Zoltán (Békessy B. Ált. Isk.), 3. Cseti Viktor (Komocsin) és Károlyi Akos (Szoboszló ut.). Leány egyes (25): 1. Papp Katalin (Nőgrád), 2. Leitter Anikó (Fazekas), 3. Szabó Erika (Nőgrád) és Cseti Dora (Komocsin).

## TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport.	Sportf.	Rádió	Napló
1. Frankfurt (9)—Bremen (2)	x,1	x,1	2	x,2
2. VfB Stuttgart (7)—1. FC Köln (5)	1,2	1,2	x,1	1
3. Mannheim (6)—B. München (1)	2,x	2,1	x	2
4. Düsseldorf (14)—Uerdingen (4)	1,x	x,1	1,x	2,x
5. Fortuna Köln (13)—Bürst (16)	1	1	1	1
6. Hamburg (17)—Wattens. (7)	x,1	x,1	2	x,2
7. Darmstadt (14)—Aarheu (2)	2,x,1	x,2	1,2	2
8. Duisburg (12)—Saarb. (5)	1,2	2,1	1	x
9. Ascoli (14)—Fiorentina (9)	x	x	x	x
10. Avellino (11)—Napoli (8)	x,2	x	2,1	x,1
11. Como (13)—Sampdoria (4)	x	x,1	x	x,2
12. Lazio (15)—Roma (7)	2,x	2,x	1,x	x
13. Juventus (6)—Internazion. (2)	x,1,2	x,1	2	1
14. Padova (16)—Triestina (5)	x,1	x,1	1	x
15. Genoa (6)—Bari (2)	1,x	x	x	1
16. Lecce (4)—Pisa (1)	x,2	x,1	2	x

